

Lovgivningen og tilsynet på bankområdet er et område, der ikke er overtaget af det færøske hjemmestyre, men er regeringens ansvar alene. Viser det sig, at den danske regering på dette område, hvor den havde pligt til at tilgodese Færøernes interesser, har holdt Den Danske Bank skadesløs, mens regningen blev sendt til de hårdt ramte indbyggere på Færøerne, så må regeringen tage ansvaret herfor.

Der er ingen tvivl om, at Færøernes problemer først og fremmest er selvforskyldte, men en forkert behandling fra regeringens side både forværrer situationen og giver grobund for en mytologiseret fremstilling af den danske regering som den eneste væsentlige årsag til Færøernes vanskeligheder. At en sådan mulighed for et bekvemt skræmmebillede til fulde udnyttes, kan bedst opleves ved at lytte til min kære ven og ærede landsmand hr. Óli Breckmann, når han nu kommer herop.

Skibssagerne er et af de mest betændte symptomer på den forkerte økonomiske kurs i 1980'erne. Uden hensyn til hverken økonomisk rentabilitet eller biologisk bæredygtighed blev der fra politisk side givet tilsagn til en storstilet udbygning af fiskerflåden.

Retssagerne har vist et forvaltningsområde i juridisk forfald, hvor det politiske hensyn til at holde den økonomiske karrusel kørende medførte en tilsidesættelse af både nationale regler og internationale aftaler. Sagerne har dog vist, at der ikke var nogen væsensforskkel på den måde, man inviterede til omgåelse af reglerne fra dansk og færøsk side. Derfor er samtlige sager endt med ubetinget frifindelse af de tiltalte fiskere.

Alligevel er der et meget stort antal sager, der endnu undersøges. Dette er en skamplet på Danmarks rygte som foregangsland på menneskerettighedsområdet, idet disse mennesker har måttet vente i flere år på at få lov til at forsvare sig mod de alvorlige anklager. Som svar på mine spørgsmål til justitsministeren har jeg kun kunnet få oplyst, hvor mange betjente der arbejder på sagen. Ingen reaktion på spørgsmålet om de sigtedes rettigheder. Også her kan rigsfællesskabets samarbejdsånd lide ubodelig skade.

Skal det være muligt at genopbygge en stærk færøsk økonomi og en færøsk velfærd, kræves det også, at man gør det muligt for færøsk erhvervsliv at få afsat sine produkter på især det europæiske marked.

Den Europæiske Union er som regel sit ansvar bevidst over for den lange række små-

lande, der har lignende statsretlige forbindelser til medlemslandene, som Færøerne har til Danmark. Men den tilfældighed, at vi lever af fisk og ikke af turisme, gør det utrolig svært at opnå samme fordelagtige aftaler med EU som andre smålande.

Det er derfor utrolig vigtigt, at Færøerne får rakt en hjælpende hånd fra den danske regering, når det gælder markedsadgang. Ligeledes har vi brug for et konstruktivt samarbejde, når det gælder om at tiltrække udenlandske investeringer og at åbne den færøske økonomi op for udenlandsk konkurrence, der kan sikre færøsk erhvervsliv billigere varer og tjenesteydelser.

Sammenfattende vil jeg sige: Rigsfællesskabet er en vigtig garant for en sund og bæredygtig økonomi, der kan gøre det muligt for Færøerne selv at skabe den nødvendige velfærd. Men der er bl.a. en række udfordringer af stor betydning for rigsfællesskabets fremtid, der må løses forsvarligt. Der må ske en rimelig fordeling af byrderne ved bankredningen, skibssagerne må enten prøves eller opgives, og der må skaffes markedsadgang for den færøske eksport.

Til allersidst vil jeg gerne sige tak til kollegerne og medlemmerne i salen for velvillighed, hver gang jeg har henvendt mig til jer. Og jeg vil specielt takke regeringen og de ministre, som jeg har haft et godt samarbejde med i den her periode, som nu er udløbet. Den velvillighed vil jeg gerne sige mange tak for.

Jeg ønsker en rigtig god sommerferie.

Óli Breckmann (KF):

Hr. formand! Der er nu gået et år, siden det færøske Socialdemokrati gik ud af, og Folkeflokket – med fiskeri og økonomi som ansvarsområde – gik ind i landsstyret med Sambandpartiet, Selvstyrepatriet og Arbejderpartiet.

Set på baggrund af den dybe 1992–95-krise er de økonomiske forhold på Færøerne en del forbedret.

To tegn herpå er folketilvækst og mindre arbejdsløshed samt en opgang i lønudbetalinger. Denne tilsyneladende – understreger jeg – tilsyneladende fremgang skyldes mest godt fiskeri, et lavt renteniveau samt en fornuftig borgerlig skattepolitik.

Fiskeriet efter torsk på 37.000 t i fjor blev resultat af, at landsstyret og Lagtinget vedtog at indføre et system med omsættelige fiskedage. Det er et enestående system, der har virket godt, og det indførte vi til trods for rådgivningen fra ICES på 0 t torsk i 1995 og 6.000 t torsk i 1996.